

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ОПШТИНА СУРДУЛИЦА ***

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

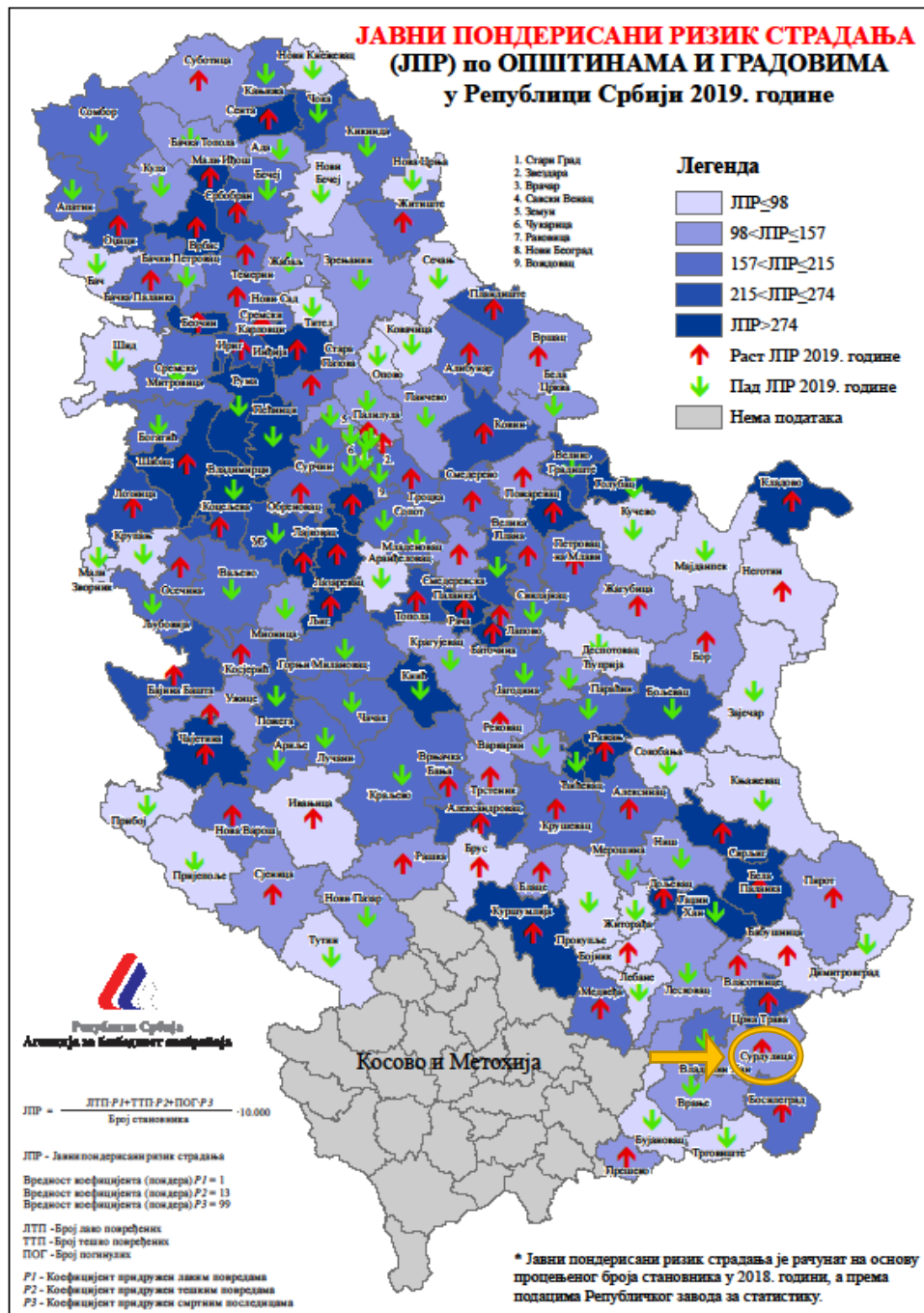
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Сурдулица. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Сурдулица. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Сурдулица.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Сурдулица, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

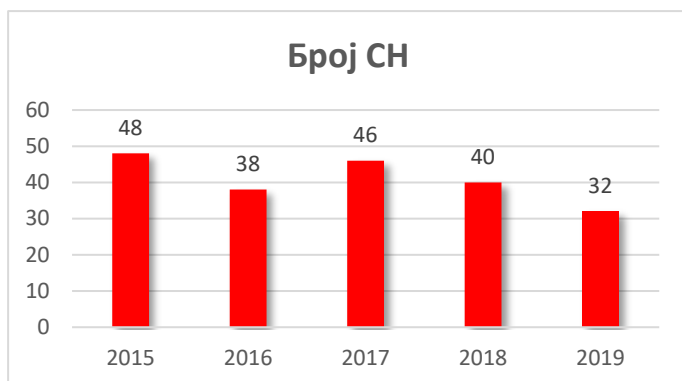
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

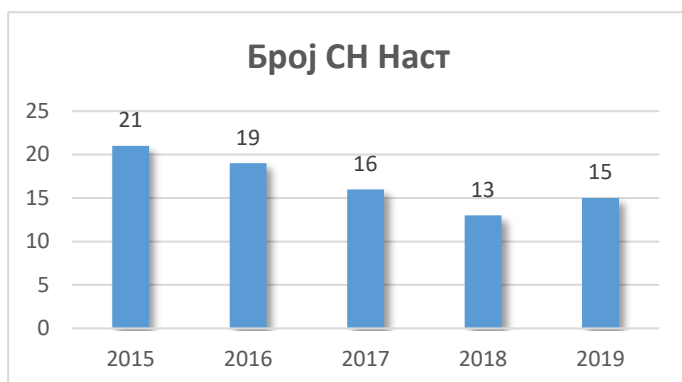

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Сурдулица припада класи **ниске вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **повећања** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **204.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **84.**

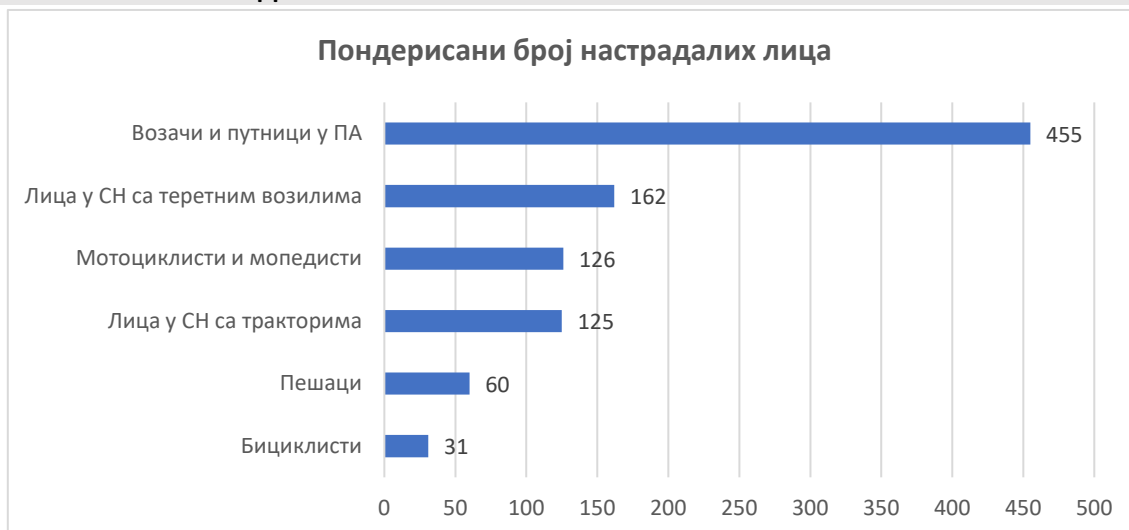
- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **5.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **99.**

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА **СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА**

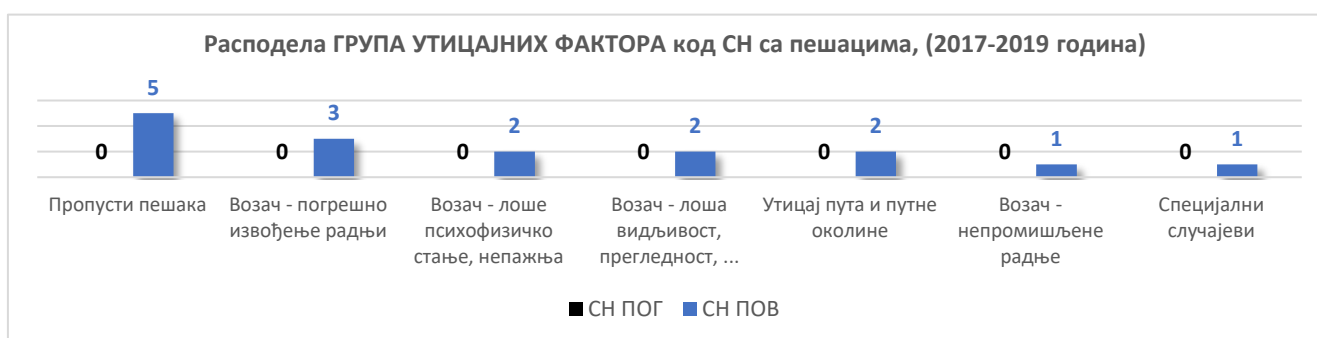
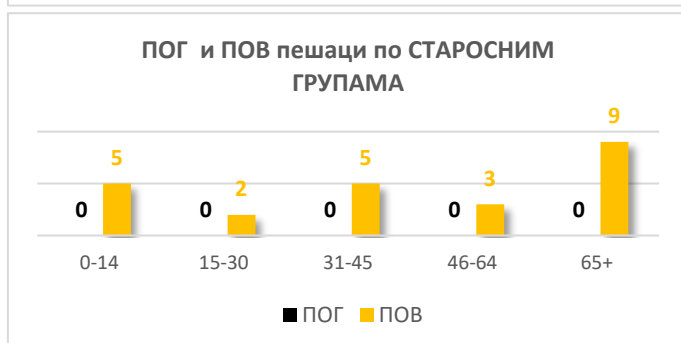

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

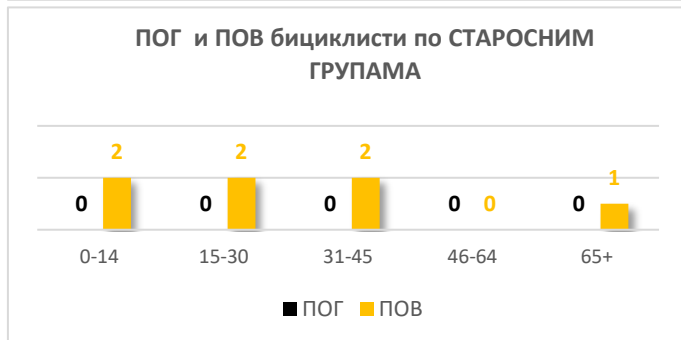
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

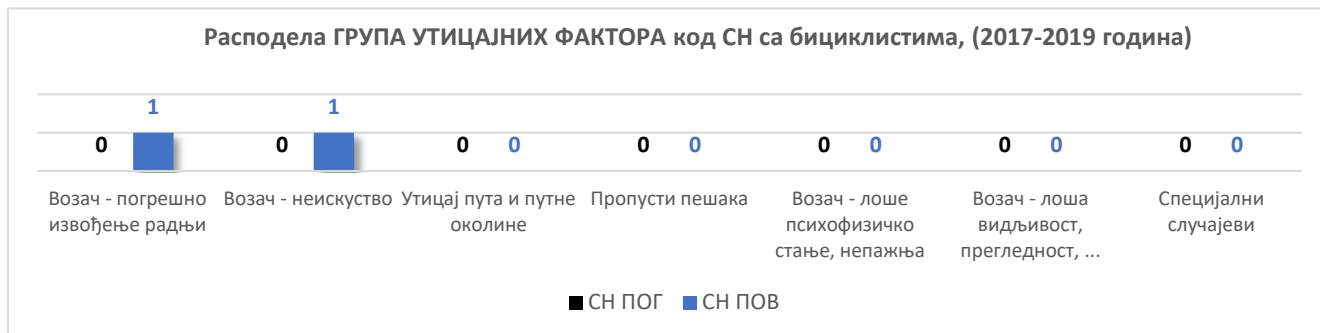
- Није било **погинулих** пешака у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- **Број повређених пешака је 24**, што чини **24% повређених** лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **јануару**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Пропусти пешака**.

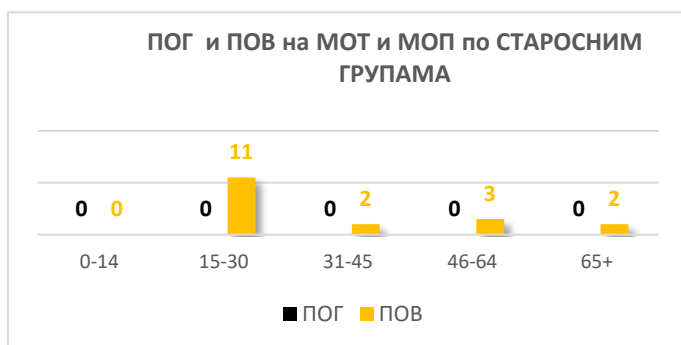
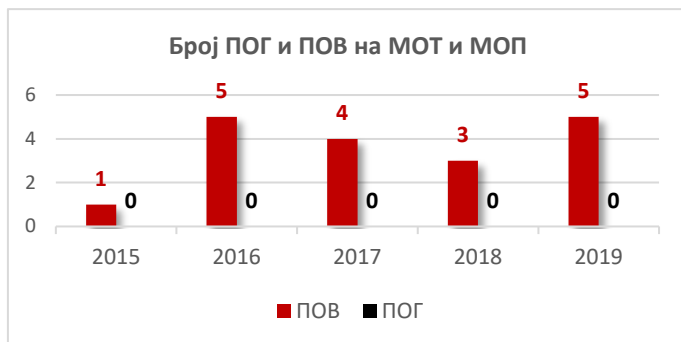
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

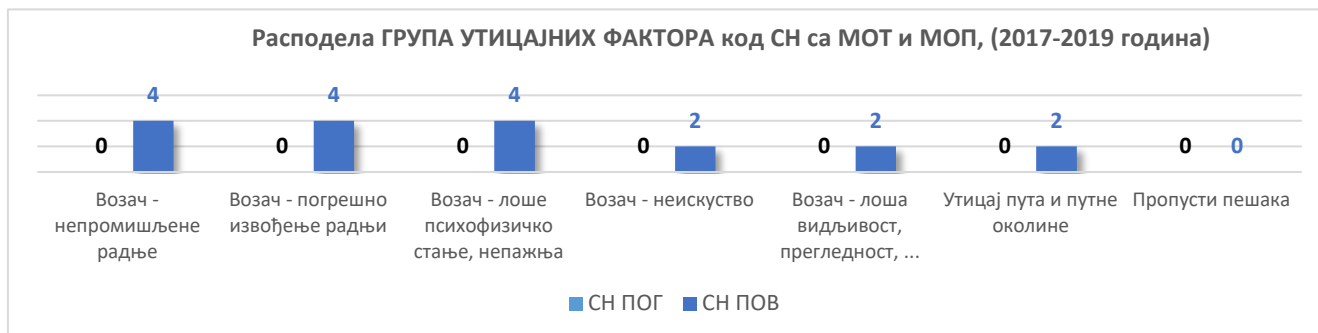
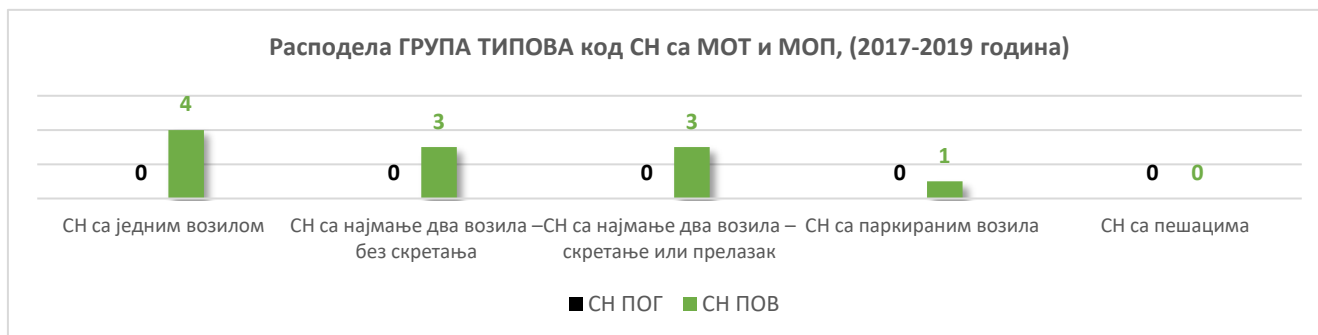
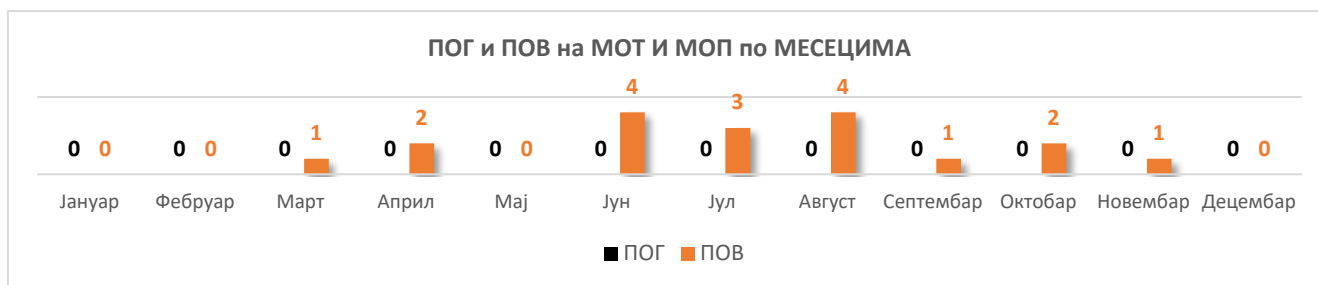
- Није било **погинулих бициклиста** у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- **Број повређених бициклиста је 7**, што чини **7% повређених лица** у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **0-14, 15-30 и 31-45 година**.
- Бициклисти највише страдају у **марту**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - погрешно извођење радњи и Возач - неискуство**.

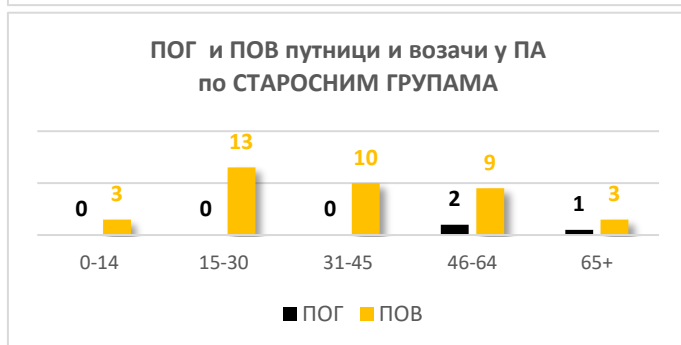
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

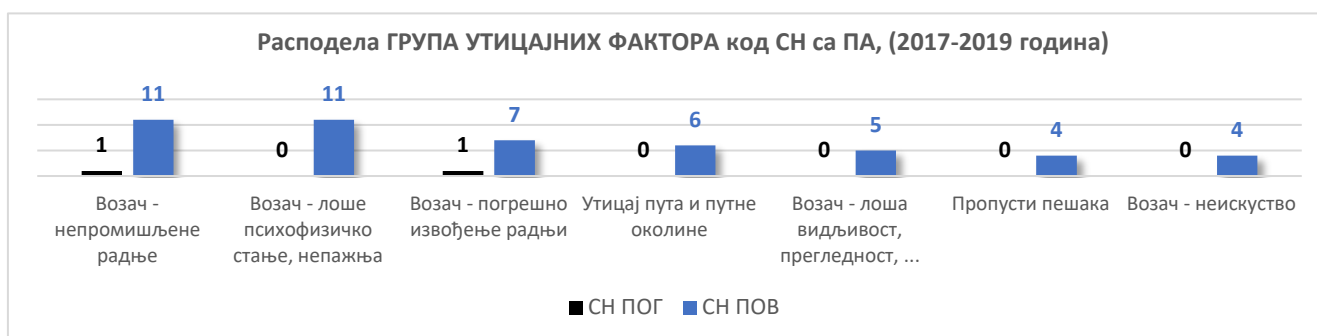
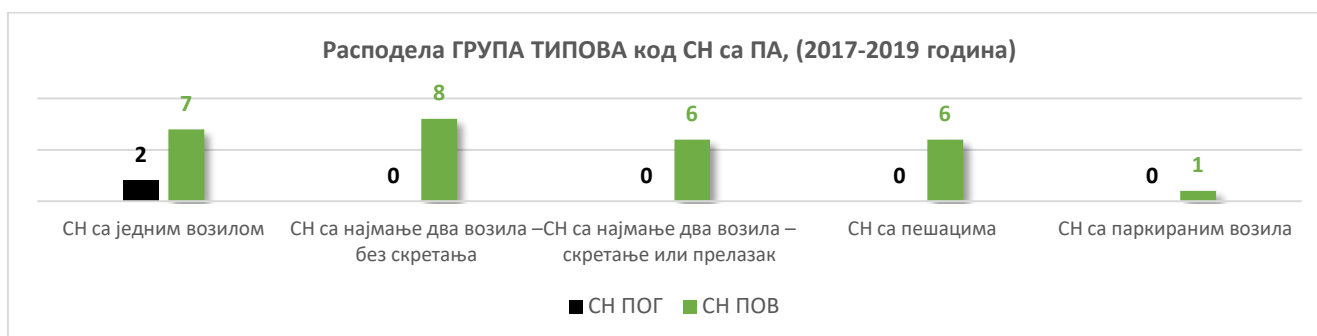
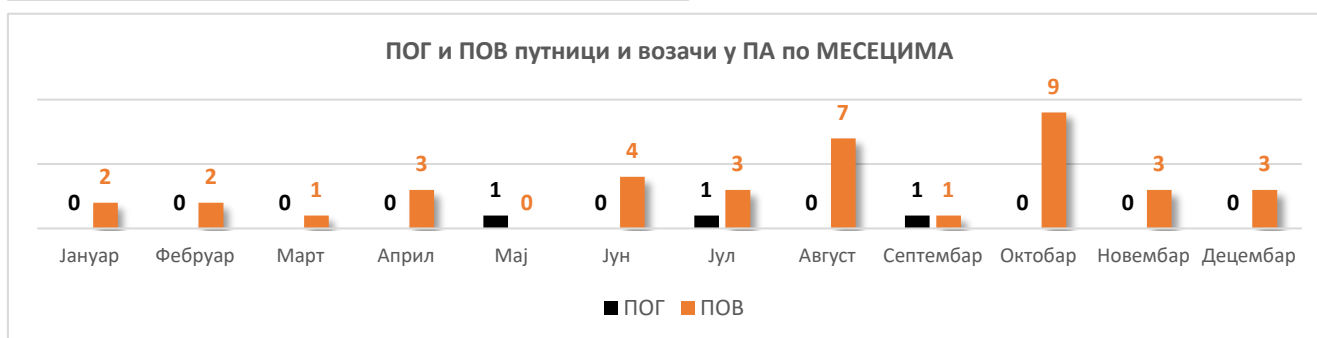
- Није било погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 18, што чини 18% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на МОТ и МОП је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица на МОТ и МОП највише страдају у јуну и августу.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са МОТ и МОП најчешће је одабрана група типова СН са једним возилом.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је Возач - непромишљене радње, Возач - погрешно извођење радњи и Возач - лоше психофизичко стање, непажња.

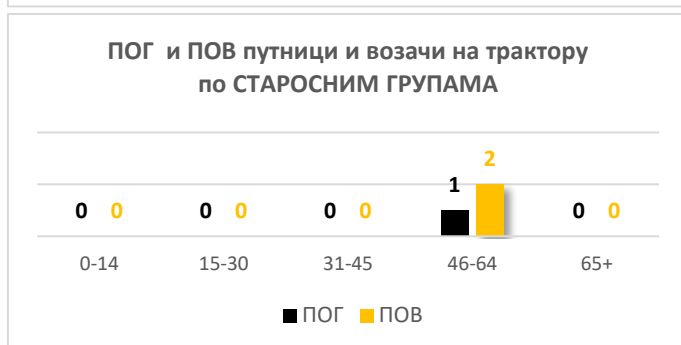
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

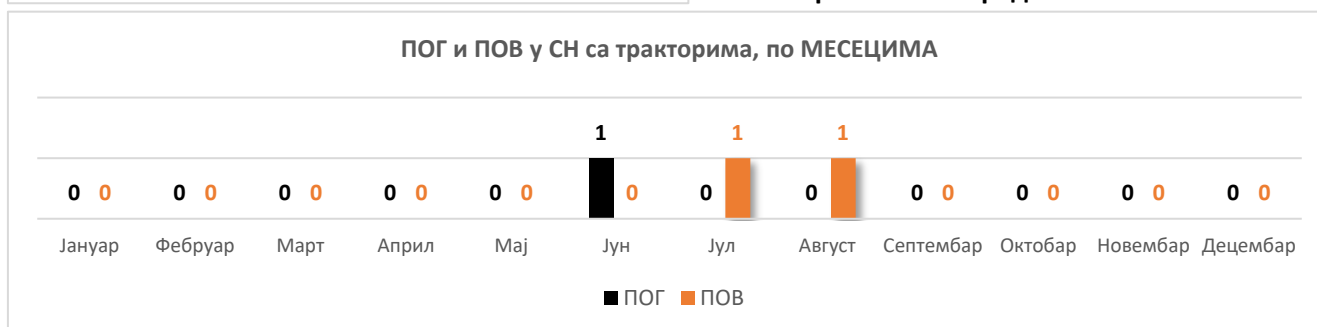
- Број погинулих возача и путника у ПА је 3, што чини 60% погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 38, што чини 38% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у октобру.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са једним возилом.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је Возач - непромишљене радње.

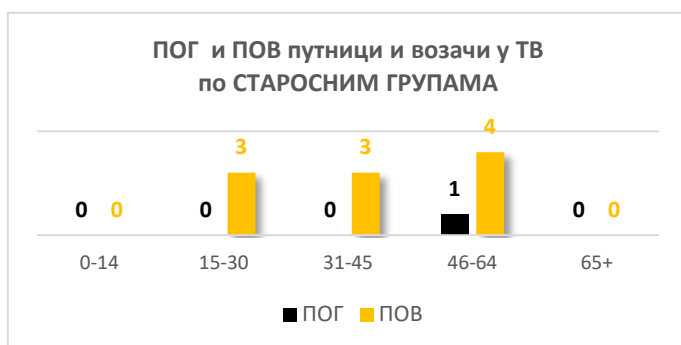
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

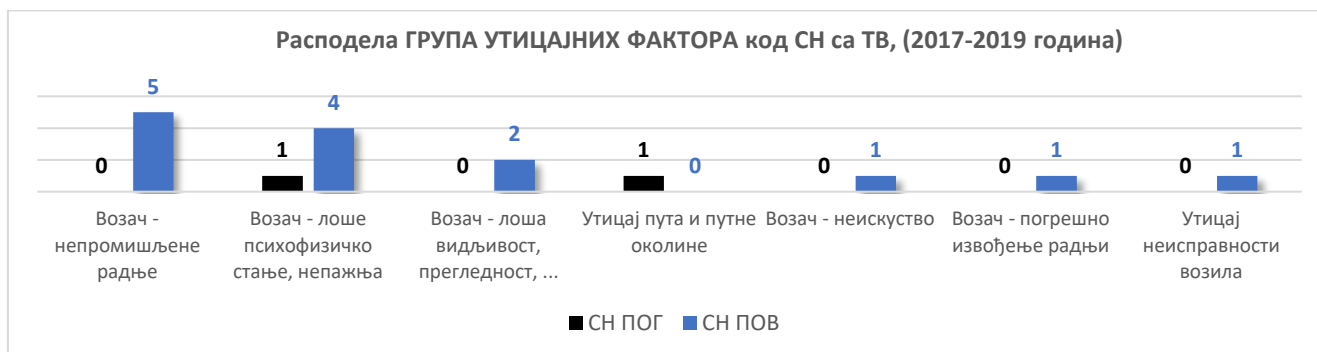
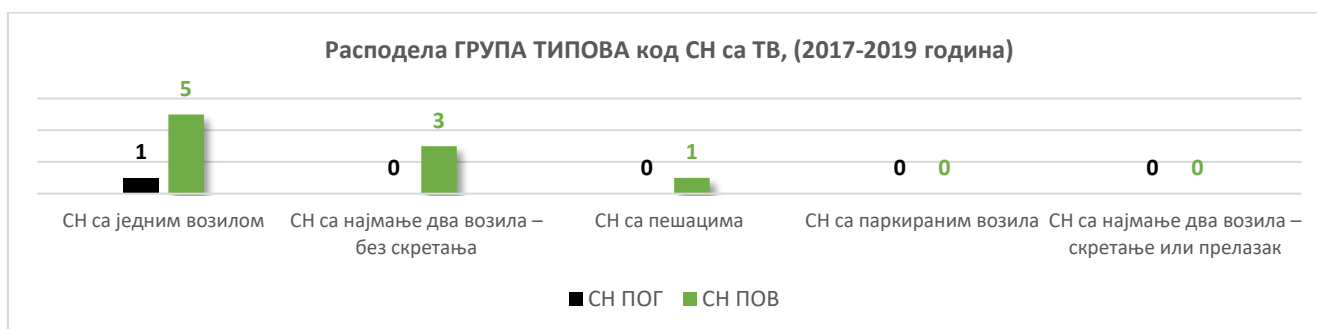
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је **1**, што чини **20%** погинулих лица у СН (у Србији чине 5% погинулих лица у СН).
- Број повређених лица у СН са тракторима је **2** (у Србији чине 1% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **јуну, јулу и августу**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Утицај неисправности возила и Возач - непромишљене радње**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

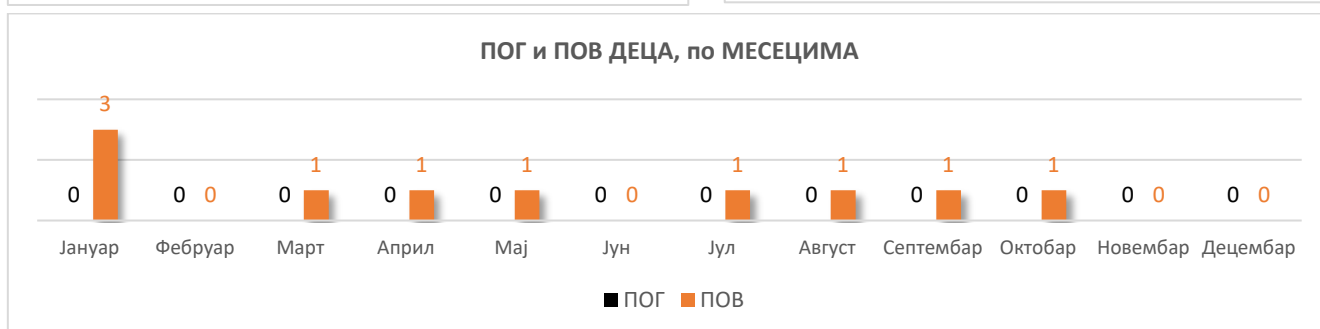
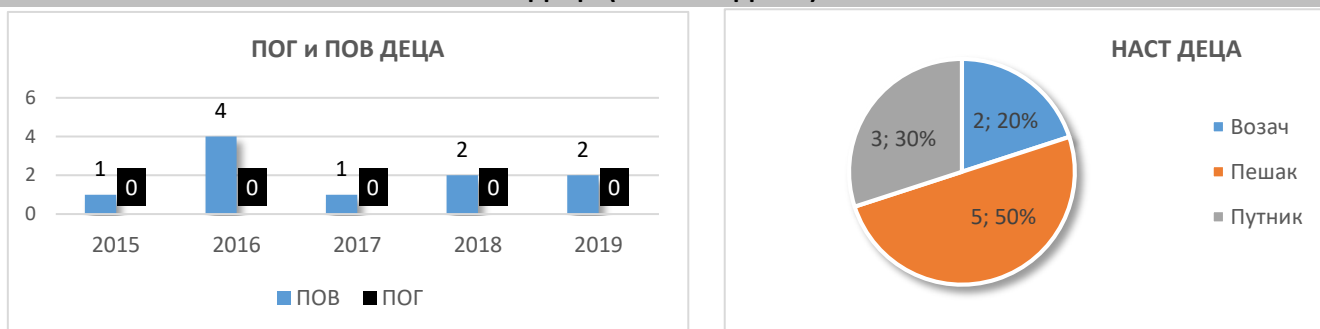

- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 1, што чини 20% погинулих лица у СН (у Србији чине 8% погинулих лица у СН).
- Број повређених лица у СН са учешћем теретних возила је 15, (у Србији чине 4% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у **августу**.
- У периоду од 2017. до 2019.године код СН са ТВ најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - непромишљене радње и Возач - лоше психофизичко стање, непажња**.

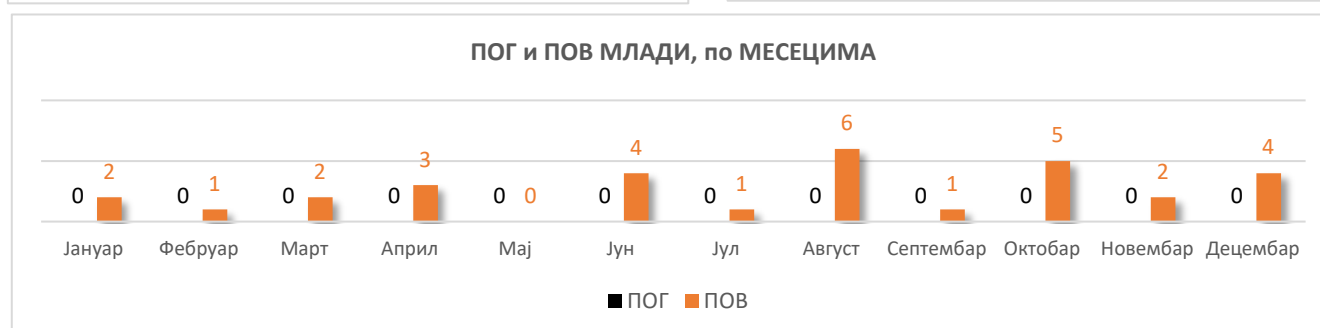
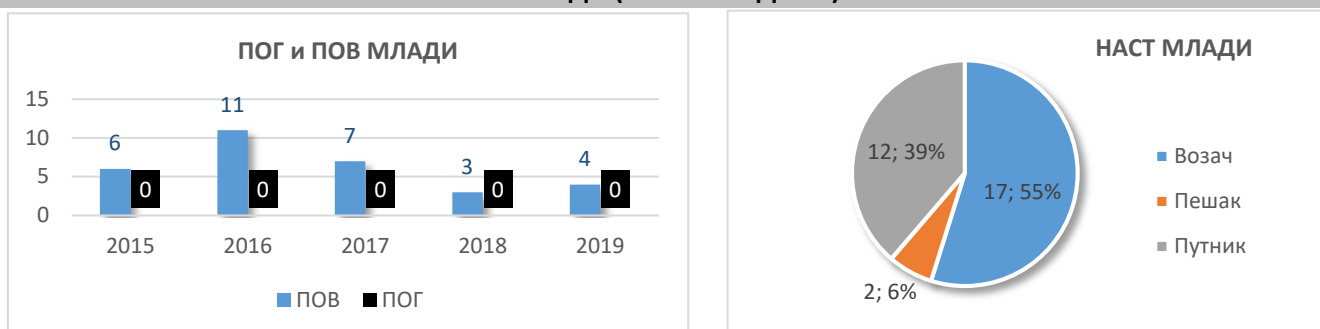
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

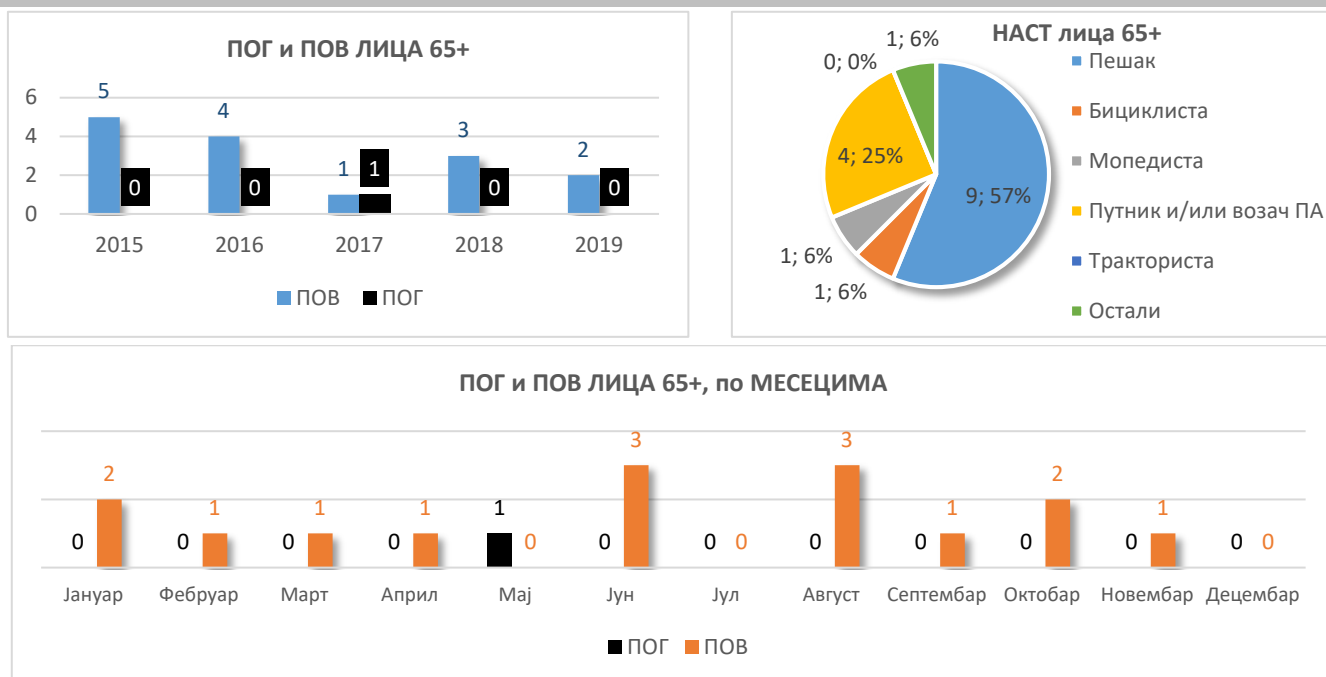
- Број повређене деце у посматраном периоду је 10, док није било погинуле деце.
- Деца путници чине 30%, деца пешаци 50%, а деца возачи 20% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у фебруару, марту, априлу, јуну, јулу, августу и септембру.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Није било погинулих младих лица у СН (у Србији чине 19% погинулих лица), број повређених младих лица је 31, што чини 31% укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (55%).
- Млади највише страдају у августу.

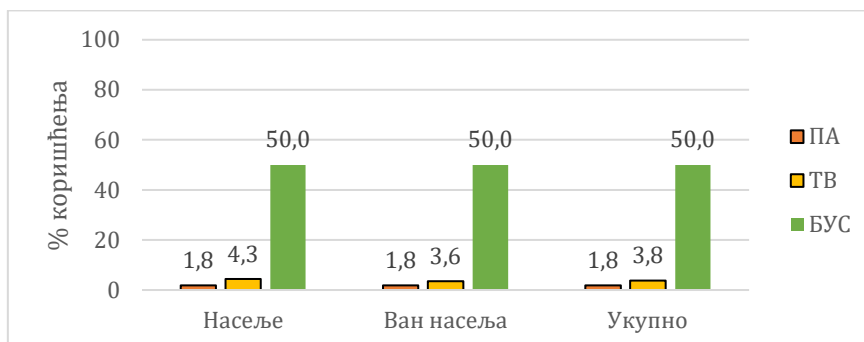
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

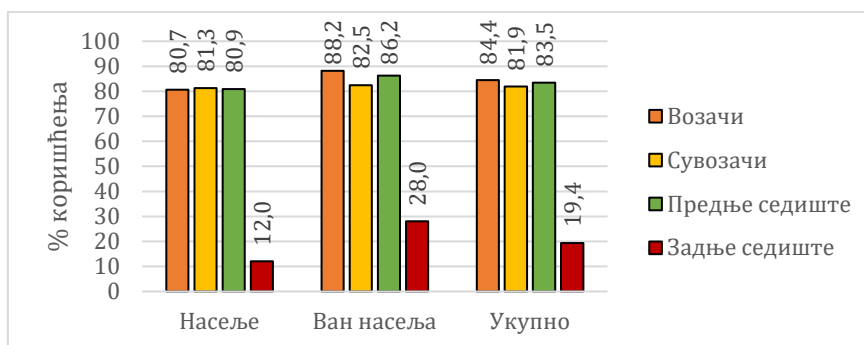
- Број погинулих **старијих лица је 1**, што чини **20%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), број **повређених** старијих лица **је 15**, што чини **15%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака** (56%).
- Старији највише страдају у **јуну и августу**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ОПШТИНЕ СУРДУЛИЦА

Висок проценат возача аутобуса на обе категорије саобраћајница је евидентиран да користи мобилни телефон, током истраживања у Сурдулици, по 50%. Употреба мобилних телефона код возача путничких аутомобила износи 1,8%, а код возача теретних возила просечно 3,8% за обе категорије саобраћајница, Дијаграм бр. 11.1.

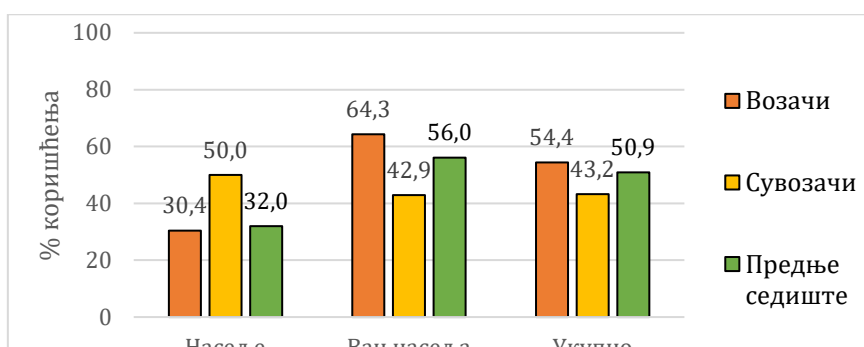

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Сурдулица

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у општини Сурдулица

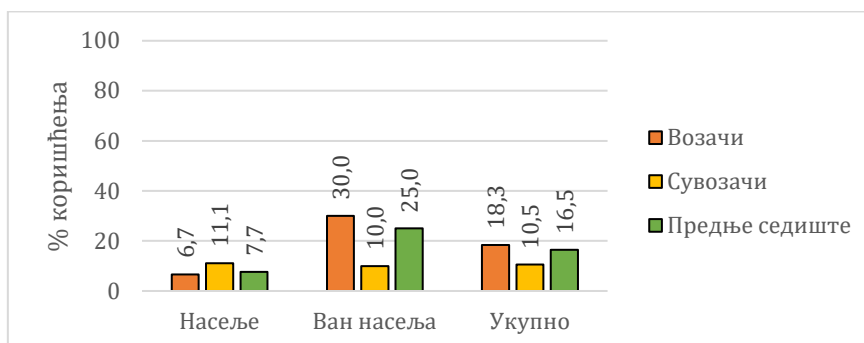
Током истраживања на територији општине Сурдулица, вредности индикатора коришћења сигурносног појаса у путничким аутомобилима не разликује се значајно код возача и сувозача. Незнатно веће вредности индикатора евидентирани су ван насеља, где просечно 86,2% возача и сувозача користи сигурносни појас. Употреба појаса у насељу износи 80,9%. На задњем седишту, такође је већа употреба појаса евидентирана ван насељ (28%), у односу на насеље (12%), Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5t у општини Сурдулица

Употреба сигурносног појаса на предњем седишту у теретним возилима већа је на саобраћајницама ван насеља, где 64,3% возача и 42,9% сувозача користи сигурносни појас. Употреба појаса у насељу износи респективно 30,4% и 50%, Дијаграм бр. 11.3.

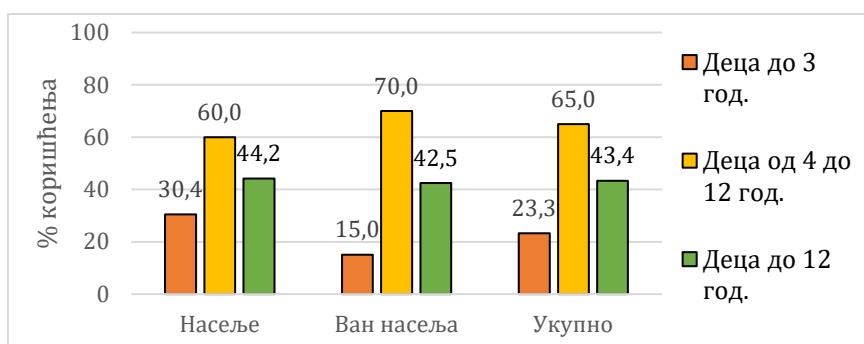
Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Сурдулица на обе категорије саобраћајница просечно износи 18,3% за возаче и 10,5% за сувозаче, Дијаграм бр. 11.4.

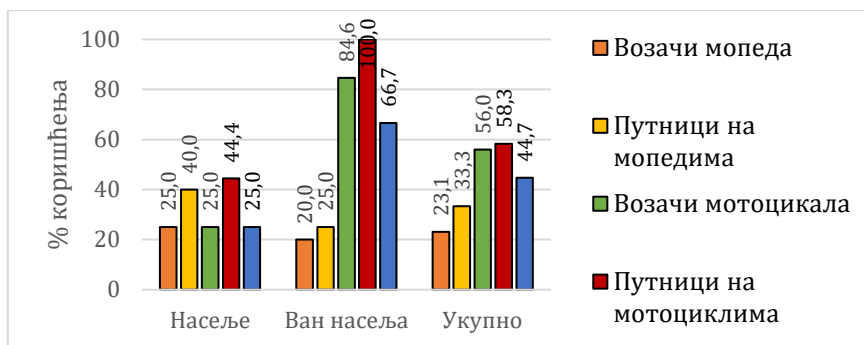
Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Сурдулица

Употреба заштитних система у општини Сурдулица, за децу до 3 године у насељу и ван насеља износи, респективно 30,4% и 15%. За децу од 4 до 12 година вредности индикатора у насељу и ван насеља износи респективно 60% и 70%, Дијаграм бр. 11.5.

Евидентирани путници на мотоциклима на саобраћајницама ван насеља су током истражива користили заштину кацигу. У насељу, употреба заштитне кациге код путника на мотоциклима износи 44,4%. За возаче мотоцикала вредност индикатора на саобраћајницама у насељу и ван насеља износи респективно 25% и 84,6%. Просечно 23,1% возача мопеда у Сурдулици користи заштину кацигу на обе категорије саобраћајница, без значајне разлике између саобраћајница. Употреба кациге код путника на мопедима износи 33,3%, Дијаграм бр. 11.6.

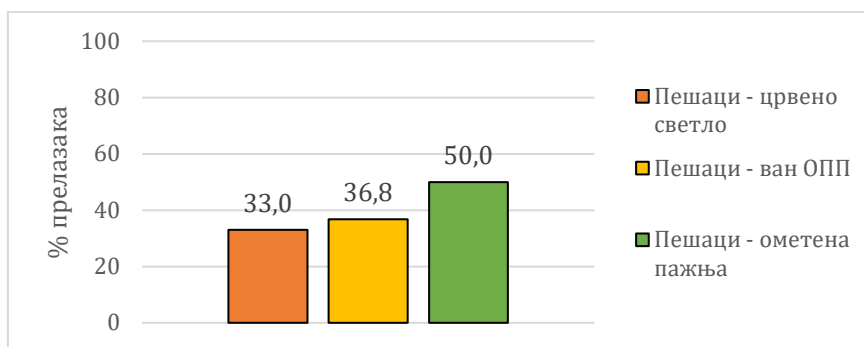

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Сурдулица

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних каца у општини Сурдулица

Истраживања понашања пешака на територији општине Сурдулица показала је да 33% пешака прелази коловоз током укљученог црвеног светла. Ван пешачког прелаза коловоз прелази 36,8% пешака у Сурдулици. Током истраживања 50% пешака је имало ометену пажњу током преласка коловоза на пешачки прелаз, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Сурдулица

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Сурдулица у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	0	4	0	1
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	2	4	0	0
ЦИЉ	2020. год.	0	max2	0	0

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине Сурдулица, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се **укупно 204 саобраћајних незгода**, од којих је **84 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 5 лица**, док је теже и лакше **повређено 99 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Није било погинулих пешака у СН.
- Није било погинулих бициклиста у СН.
- Није било погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима у СН.
- Погинуло је 3 возача и путника у ПА, што чини 60% од укупног броја погинулих лица у СН.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор погинуло је 1 лице**, што чини **20%** од укупног броја погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило погинуло је 1 лице**, што чини **20%** од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду број повређене деце је 10, док није било погинуле деце. Деца су највише страдала у својству пешака (50%).
- Није било погинулих младих лица. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (55%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 1 лице старости **65 и више година**, што чини **20%** од укупног броја погинулих лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству пешака (56%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **августу**.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествоју у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**